

קח: המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

מסורת הש"ס

כג א ב מ"י פ"ג מהל' שנים הלכה א סג עשין פד טור ושיע ח"מ סי' קעה סעף ו' וסעף ג'
 סד ג מ"י שס פ"ג הלכה ו סג שס טו"ש"ע שס סעף ו':
 סה ד מ"י שס טו"ש"ע שס סעף ו':
 סז ה מ"י שס טו"ש"ע שס סעף ו':
 סח ו מ"י שס טו"ש"ע שס סעף ו':
 סט ז מ"י שס הלכה א טו"ש"ע שס סעף מ':
 ספ ח מ"י שס הלכה ט טו"ש"ע שס סעף מ':
 ע א מ"י שס טו"ש"ע שס סעף מ':
 עב ב מ"י פ"ג מהל' אשות הלכה טז פ"ח הלכה ב ופ"ג מהל' מלה הלכה יא סג עשין מה וז טו"ש"ע ח"ע סי' כה סעף ה וסי' ג סעף כה וסי' קד סעף ג וסי' קיד סעף ו טו"ש"ע ח"מ סי' קט סעף ג:
 עג ל מ"י פ"ג מהל' שנים הלכה יג יד סג עשין פד טו"ש"ע ח"מ סי' קעה סעף זז:
 עד מ מ"י שס הלכה ה טו"ש"ע שס סעף יב מט':
 עה נ מ"י שס פ"ד הלכה ה סג שס טו"ש"ע שס סי' ג:
 עו ע פ מ"י שס הלכה ה טו"ש"ע שס סעף כג:
 עז ז מ"י שס טו"ש"ע שס סעף ה:
 עח ח מ"י שס פ"ג הלכה טז סג שס טו"ש"ע שס פ"ד עה ת מ"י שס פ"ד הלכה א סג שס טו"ש"ע שס סעף כו:
 עט א מ"י שס פ"ג הלכה ח טו"ש"ע שס סעף כו:
 פא ב ג מ"י שס פ"ג הלכה ה סג שס טו"ש"ע שס סעף יא:

מוזבנין בלא אברותא. אין לפרש כל הני מיני לזרך יתומים דא"כ הוה משמע דלשאר זרכי יתומים אין מוכרין בלא אכרזתא כי הנהו דחייב פ' המוקין (גיטין דף נב. וס) מוכרים שדותיהן לקנות להן מגלה וז"ל שופר כו' וא"כ צפרק שוס היתומים (ערכין דף נב. וס) דפרין לרב ו' אשי דאמר אין מוקין כו' ומכרין צבוקר וצערנד לוקמה צמילי דיתמי שצריכי הכרזה אלא ודאי לכל מיני דיתמי אין לריכין הכרזה ובשמעתין מייירי ככרגא ומוזי וקצורה דאשה וצנות ואס תאמר לקצורה פשיטא דמוזבנין בלא אכרזתא דלטו יהיה מת מוטל צאשפה כל ימי הכרזה וי"ל דאס לוו לזרך קצורה קאמר דמוזבנין בלא אכרזתא (א) כ"י לפדות אי נמי דה"א שמסכתין מחפזי יתומים עד שמכרין קמ"ל: **משמתינן** ליה עד דמקבל ב'ו'. דוקא שישאל רוצה ליקח צדמיה שנתן העכו"ם: **שכיני העיר** כו'. הא מילתא צדון הקדמה קמיירי כששיניה מלרניס ושכן עיר מלרן מנד העיר שיש לו שדה אחורי ציתו הסמוכה לוו ושכן שדה שיש לו שדה רחוקה מן העיר הסמוכה לוו: **ארעא** דחד ובתי דחד. שהצית צנוי על גבי קרקע מרי דארעא מעכב שלא ימכור הלה עליו ואצניו כי אס לו אצל צבית אצל צבית או קרקע שאינו עומד לזרעה לא שייך ד"ג דבר מלרע דלף שייך התם טעמא דקאמר בסמוך להכניס תלם אחד ודוקא צדשה של זרעה שייך הישר והטוב שיכול לזרעם צבית אחת וכן פ"ת צמסובה אחת המתחלת חורנו על כל צדי אדמים ולא מנאלו דין מלרנות צבתיס: אלא

ואי לא איערומי קא מערים ממתנה לית בה משום דינא דבר מצרא אמר אממר ב"א כתב ליה אחריות אית בה משום דינא דבר מצרא מכר כל נכסיו לאחד לית בה משום דינא דבר מצרא דלבעלים הראשונים לית בה משום דינא דבר מצרא (ב) זבן מעכו"ם וזבין לעכו"ם לית בה משום דינא דבר מצרא זבן מעכו"ם דאמר ליה ארי אברחי לך ממצרא זבין לעכו"ם יעכו"ם ודאי לאו בר ועשית הישר והטוב הוא ישמותי ודאי משמתינן ליה עד דמקבל עליה כל אונסי דאתי ליה מחמתיה משכנתא לית בה משום דינא דבר מצרא דאמר רב אשי אמרו לי סבי דמתא מחסיא מאי משכנתא דשכונה גביה מאי נפקא מינה לד"גא דבר מצרא למכור ברחוק ולגאול בקרוב ברע ולגאול ביפה לית בה משום דינא דבר מצרא לכרגא ולמוזיו ולקבורה לית בה משום דינא דבר מצרא (ג) דאמרי נהרדעא לכרגא למוזיו ולקבורה מוזבנין בלא אכרזתא ל"אשה וליתמי ולשותפי לית בה משום דינא דבר מצרא ישכיני העיר ושכיני שדה שכיני העיר קודמין (ד) שבין ותלמיד חכם תלמיד חכם קודם קרוב ותלמיד חכם תלמיד חכם קודם איבעיא להו שבין וקרוב מאי ת"ש ו"טוב שבין קרוב מאח רחוק "הני זוזי טבי והני זוזי תקוליי לית ביה משום דינא דבר מצרא (ה) הני ציירי והני שרי לית ביה משום דינא דבר מצרא אמר איזיל ואטרח ואייתי זוזי לא נטרין ליה אמר איזיל אייתי זוזי קחונין אי גברא דאמיד הוא דאזיל ומייתי זוזי נטרין ליה ואי לא נטרין ליה ארעא דחד ובתי דחד דאמרי בתי מרי בתי לא מעכב אמרי דיקלי דחד ודיקלי דחד מרי דאמרי דיקלי לא מצי מעכב אמרי דאמרי ארעא ארעא ארעא ארעא לישוב עדיף ולית בה משום דינא דבר מצרא מפסיק מושונותא או ריבבא דדיקלא חזינוא אם יכול להכניס בה אפילו תלם אחד אית בה משום דינא דבר מצרא ואי לא לית בה משום דינא דבר מצרא איהו כוליהו אתו בהדי הדדי פלגו לה (ב) בקרניול: מחנ"י

(א) ב"ק קיד, ג לעיל סת. (ב) גיטין נב: כמות פס. ק: (ג) כמות פס: (ד) ב"ב ג, ו מן העמוד. (ה) כ"ל פ"ג ה"א (ו) ז"ל אסקו. (ז) מדי לפדוע כ"ל רש"י, לעיל, ט

תורה אור השלם

1 רש"י ודע אבדך אל תעוב ובית אהיך אל תבוא ביום אידך טוב שכן קרוב במת רחוק: משלי כו י

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לאשה וכו' לא מסלקין לה דלאו וכו' הדרהקיה: (ב) בא"ד אין לנו לסלק. י"ב פ"י צבצול המלך ע"י באשע"י: (ג) בא"ד הלך הדי כ"ל וזאת ו' נמקם: (ד) ד"ה כמי וכו' וכו' וכו' עליה ללקוח שמיה: (ה) ד"ה ישוב וכו' ב"ד לא כ"ל וזאת ו' נמקם:

לעוין רש"י

פלישע"י (פלישע"י ח). לכופר ענינים של עץ לעשות גדר.

מוסף רש"י

מאי משכנתא דשכונה גביה. אין שכן קרוב ממנו, ואס כל הלה למכרה אין צבעל מלרע שכן טוב לקטמה מה (לעיל סח). לכרגא. לפדוע למך סקף לגולת היטומיס (כתובות ק: וסג ט). ולמוזיו. מוזן האשה והצנות והיתומים (טס). ולקבורה. לקבולת המת או היטומיס (סח). מוזבנין. נכסי דיתמי בלא אברותא. שאין שותף ומתין לזכר (סח) שאין פלגא להמתין משך ימי הכרזה (סח ק: וג' טז: ב).

מתני'